

Rezoluce školství

Vyzýváme vládu Petra Fialy a vedení krajů, aby začalo řešit aktuální situaci ve školství, a to primárně podfinancování a nedostatečnou kapacitu středních škol.

Letos jsme byli svědky bezprecedentní situace, která nyní graduje. V některých krajích nemají žáci devátých tříd možnost se dostat na střední školu, a to často ani na odborné učiliště, kam si podávali přihlášky v rámci druhého kola přijímacích zkoušek na střední školy. V některých krajích jsou tyto kapacity dlouhodobě poddimenzované a s ohledem na silné ročníky, které nyní opouští základní školy, je třeba reagovat rychle a efektivně.

Příčinou je nejen rekordní počet absolventů základních škol, ale i mnoho cizinců, kteří u nás našli azyl před válkou a které jsme integrovali. V důsledku omezené kapacity škol po dlouhé době hrozí, že nastupující generace nedosáhne ani na takové vzdělání, jaké mají jejich rodiče. Je potřeba tuto situaci řešit, a to co nejrychleji.

V tomto ohledu je potřeba, aby kraje a MŠMT začaly společně situaci centrálně mapovat a realizovat kroky, které pomohou zvládat tuto situaci. Je nutné plánovat a monitorovat situaci v jednotlivých krajích a podle toho uzpůsobovat kapacity i procesy přijímacích řízení. Jde jak o odstranění umělých administrativních překážek, tak o zajištění dostatečných finančních a personálních kapacit na školách.

Není možné, abychom tyto děti, jež mají právo na středoškolské vzdělání, skončily kvůli nedostatku kapacit středních škol a odborných učilišť na Úřadu práce nebo v soukromých školách na druhém konci republiky, jelikož v jejich kraji pro ně není místo. Školné na soukromých školách a netransparentní pravidla pro podávání přihlášek hrubě znevýhodňují hlavně lidi s nižšími příjmy, i děti z chudých rodin ale mají právo na vzdělání. Neberme těm dětem budoucnost, dejme jim možnost se dále vzdělávat a rozvíjet se.

Napříč politickým spektrem je verbální shoda, že školství je oblast důležitá pro naši budoucnost. Je třeba mít kvalitní a dostupný vzdělávací systém, dostatečný počet učitelů a dobré pracovní prostředí, ve kterém se budou žáci cítit dobře a budou se moci vzdělávat.

Avizované škrty postihnou i školství, ačkoliv je očividné, že právě tato oblast nyní znatelně zaostává a dostupnost školských zařízení je hrubě poddimenzovaná. Zřizovatelé již dnes

mají velký problém přijímat nové učitele, asistenty a nepedagogické pracovníky, přitom je třeba navýšit kapacity a to znamená přijmout více lidí, upravit současné kapacity škol nebo vystavět nové školy. Krátkodobě lze též navýšit ve vybraných školách kapacity na max. 34 žáků ve třídách. Tyto změny je třeba plánovat přímo s konkrétními řediteli škol.

Zároveň je třeba plánovat i do dalších let, v nichž se tyto silné ročníky budou hlásit na vysoké školy a vyšší odborné školy. Vláda by měla vzít v potaz demografii v rozpočtových rámcích na další roky, zároveň by i zřizovatelé měli tuto situaci předvídat a mít připravená řešení. Pokud chce vláda situaci vymlčet, prakticky tím nenápadně zavádí školné, protože kvůli nedostatečným veřejným kapacitám bude víc a víc lidí nedobrovolně chodit na soukromé placené školy, kde si své místo zaplatí.

Vyzýváme tedy vládu, aby nesnižovala finanční prostředky směřované do školství a ve spolupráci s kraji zabezpečila dětem, které se kvůli nedostatečné kapacitě nedostaly na střední školy, adekvátní varianty jejich dalšího vzdělávání.